

بسم الله الرحمن الرحيم

ممانعت نکردن از ظلم باعث نزول عذاب الهی بر جمع می‌شود!

(ترجمه)

«إِنَّ النَّاسَ إِذَا رَأَوْا الظَّالِمَ فَلَمْ يَأْخُذُوا عَلَى يَدَيْهِ أَوْشَكَ أَنْ يَعْمَهُمُ اللَّهُ بَعَثًا» [ابوداود، ترمذی، ابن ماجه]

ترجمه: هرگاه مردم ظالمی را ببینند و دست‌اش را نگیرند (و او را از ظلم و ستم باز ندارند)، زود است که الله (سبحانه و تعالی) همه‌ی آن‌ها را به عذاب خویش گرفتار کند.

شرح حدیث

(الف) از ابوبکر صدیق رضی الله عنه روایت است که فرمود: «ای مردم! شما این آیه را می‌خوانید و آن را خلاف تقاضای الله سبحانه و تعالی تطبیق می‌کنید: ای کسانی که ایمان آورده اید! مراقب خود باشید. اگر هدایت یافته‌اید، گمراهی کسانی که گمراه شده‌اند (چنانچه به وظیفه‌ی امر به معروف و نهی از منکر عامل باشید) به شما زیانی نمی‌رساند. [مائده: ۱۰۵] و من از رسول الله صلی الله علیه و سلم شنیدم که فرمودند هرگاه شخصی از میان یک قوم دست به گناه یا ناحق بزند و مردم برای تغییرش کار نکنند، زود است که الله سبحانه و تعالی همه‌ی آن‌ها را در عذاب خویش گرفتار کند.»

(ب) این روایات بیان کننده پیامدهای غفلت از جلوگیری از ظلم و ستم ستم‌گران است، چون همان‌طور که در روایت بیان شده است، ستم بالاخره تمام جامعه را تحت تأثیر قرار خواهد داد.

(ج) امام ابن قیم فرموده است: «شیطان اکثر مردم را با زیبا جلوه دادن انجام برخی اعمال عبادی داوطلبانه از قبیل نماز و روزه گمراه کرده است، تاجایی که سایر اعمال ضروری عبادی مانند امر به معروف و نهی از منکر را فراموش کرده‌اند، تا حدی که هیچ توجهی در اجرای‌شان ندارند. اصل و جوهر دین‌مان چنین است که باید مطیع تمام اوامر الله سبحانه و تعالی باشیم. کسی که واجبات خویش را انجام نمی‌دهد، در واقع بدتر از کسی است که گناه می‌کند. متدین‌ترین شخص در نزد مردم کسی به حساب می‌رود که از وحی الهی، سنت رسول الله صلی الله علیه و سلم و زندگی اصحاب معلومات داشته باشد، درحالی که شاید کم‌ترین تدین را دارد. در واقع، شخصی که می‌بیند به محرمات الله سبحانه و تعالی توهین می‌شود، حدودش جاری نمی‌شود، دین‌اش بی‌سپر رها می‌شود و سنت پیامبرش کنار گذاشته می‌شود، اما هنوز قلب‌اش سرد و زبان‌اش خاموش – هم‌چون شیطانی گنگ – باقی می‌ماند، چه خیر برای این دین دارد؟! به‌همین ترتیب، کسی که دروغ می‌گوید هم‌چون یک شیطان سخن‌گو است. آیا بدبختی اسلام به‌خاطر کسانی نیست که وقتی غذا و مکان‌شان در امن باشد از آن‌چه بر دین رخ می‌دهد بی‌خبر اند؟! و بهترین‌شان تنها چهره ناراحت خود را نشان می‌دهد. لیکن اگر در چیزی که قلباً بدان تمایل دارند، مانند مال و مقام، کاستی به‌وجود آید، هرگونه قربانی، مشقت، تلاش و مبارزه را تحمل می‌کنند و هرسه مرحله ممانعت (با دست‌ان، زبان‌ها و قلب‌های‌شان) را در حد توان خود به‌کار می‌بندند. این افراد، برعلاوه این‌که سزاوار خشم الله سبحانه و تعالی هستند، به فاجعه‌ای بسیار بزرگ دچار شده‌اند که حتی خودشان هم

نمی‌دانند: آن‌ها صاحب قلبی مرده اند. به راستی هرچه قلب یک شخص زنده‌تر باشد، خشم‌اش به خاطر الله سبحانه و تعالی تندتر و حمایت‌اش از اسلام و مسلمانان کامل‌تر می‌شود.